Bestuursvoorstel

Onderwerp	**Bestuursrapportage AGV januari t/m april 2023**
Case-nummer	BBV23.0174
Portefeuillehouder	P.M. Smit
Contactpersoon en contactgegevens	[redacted]@waternet.nl
Afdelingshoofd of programmamanager	[redacted]
Inhoudelijk besluit	Het Dagelijks bestuur besluit: 1. In te stemmen met de Bestuursrapportage AGV januari tot en met april 2023; 2. De bestuursrapportage ter advisering te agenderen voor de Commissie voor advies van 28 juni 2023. Het Algemeen bestuur besluit: 1. De Bestuursrapportage AGV januari tot en met april 2023 vast te stellen.
Proces besluit	Het Dagelijks bestuur ☐geeft richting ter verdere uitwerking van dit voorstel of een alternatief. ■stemt in met dit voorstel. ■verzendt dit voorstel naar de Commissie voor oordeelsvorming en stelt de volgende adviesvraag … ☐verzendt dit voorstel naar het Algemeen bestuur voor besluitvorming. De Commissie ■adviseert over dit voorstel. Het Dagelijks bestuur stelt de volgende adviesvragen: Het Algemeen bestuur ■stemt in met dit voorstel / stelt dit voorstel vast.

Planning BOB

DB vergadering	Datum vergadering		**AB**	Datum
Beeldvorming	n.v.t.	→	Beeldvorming	n.v.t
↓			↓	
Oordeelsvorming	13 juni 2023	→	Oordeelsvorming Commissie	28 juni 2023
↓			↓	
Besluitvorming	dd/mm/jj		Besluitvorming AB	6 juli 2023

Kernboodschap t.b.v. de besluitenlijst

Aanleiding

Voor u ligt de viermaands bestuursrapportage. Samen met de jaarrekening vormt deze bestuursrapportage de basis voor de begrotingswijziging die ook aan u wordt voorgelegd. Normaal leggen we de jaarrekening en de viermaands bestuursrapportage gelijktijdig voor in een vergadering. Door de veelheid aan financiële stukken is dat verspreid over twee commissievergaderingen.
De cijfers zijn wel betrokken bij de besparingen exercitie die geresulteerd heeft in de eerste begrotingswijziging 2023. De viermaands bestuursrapportage beslaat de maanden januari-april. Hierin is de prognose een negatief jaarresultaat 2023 van € 18,4 miljoen extra. De begroting 2023 ging uit van een negatief resultaat € 6,4 miljoen.
Het negatieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door autonome ontwikkelingen (onder andere prijsstijgingen slibverwerking, elektirciteit en chemicaliën).

Bestuursvoorstel

Het Dagelijks bestuur heeft een traject inganggezet om besparingen door te voeren in 2023 om het negatieve resultaat om te buigen. Dit zal leiden tot een begrotingswijziging 2023.

De rapportage is beperkt tot het melden van afwijkingen, zodat het bestuur direct ziet waar de afwijkingen op planning en budget zich bevinden plus een toelichting hierop.
Deze aanpak is in lijn wat daarover is bepaald in artikel 10 van de verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie AGV.
Afwijkingen groter dan € 100.000 zowel voor de investeringen als de exploitatie worden gemeld in de 4-maandsbestuurrapportage. Indien bestuurlijk relevant worden ook kleinere afwijkingen vermeld in de bestuursrapportages.

Bespreking in CIE	<'op basis van de commissiebespreking is het voorstel aangepast op het volgende: -pagina 11 bestuursrapportage: een tabel met de kasgeldleningen is toegevoegd

Bijlagen

Bijlage 1: Bestuursrapportage AGV januari t/m september 2023
Bijlage 2: AB-besluit

1. ARGUMENTEN EN ALTERNATIEVEN

1.1 Probleemanalyse

Het totale financiële resultaat voor 2023 zal naar verwachting circa € 18,4 miljoen negatiever uitvallen dan begroot. Dit is een combinatie van lagere belastingopbrengsten (€ 2,7 miljoen) en hogere exploitatiekosten (€ 15,7 miljoen) dan begroot.

In de Begroting 2023 is een onttrekking van € 6,4 miljoen uit de tariefegalisatiereserves opgenomen. Ruimte om het verwachte negatieve resultaat 2023 (€ 18,4 miljoen) uit de tariefegalisatiereserves te onttrekken is vanwege de negatieve stand van de reserve zeer beperkt. Gecombineerd met het negatieve jaarresultaat over 2022 resulteert dit er zelfs in dat eind 2023 AGV een negatief eigen vermogen heeft. Dit geeft problemen voor de uitvoering van onze taken en is in strijd met de lijn om als overheid een prudent begrotingsbeleid te voeren. Daarnaast accepteren de provincies als toezichthouder van ons waterschap dat niet. Daarom is het nodig om bij te sturen.

1.2 Argumenten gekozen oplossing of antwoord

Op basis van de jaarrekening 2022 en de viermaandsrapportage 2023 heeft het Dagelijks bestuur besloten de organisatie de opdracht te geven om besparingen te zoeken. Die besparingen worden in een apart voorste (1e begrotingswijziging) aan het AB voorgelegd. Hiermee wordt het verwachte negatieve eigen vermogen gedempt.
Naar verwachting is er 19 miljoen nodig om alle effecten te dempen. Het voorstel van de besparingen telt op tot 14 miljoen. Hierdoor bestaat het risico dat de vermogenspositie tijdelijk negatief wordt. Dit risico wordt gemitigeerd met een vermogensherstelplan.

1.3 Alternatieve oplossingen of antwoorden

Het is mogelijk om de viermaandsbestuursrapportage niet vast te stellen. Het AB kan bijsturen doormiddel van begrotingswijzigingen.

1.4 Gevolgen niet instemmen

Geen

2. POLITIEK - BESTUURLIJKE CONTEXT

2.1 Eerder vastgestelde kaders

eerdere besluitvorming op dit onderwerp en/of relevante onderwerpen?

a. *het bestuursakkoord en uitvoeringsprogramma?*
AGV hanteert een Planning & Control-cyclus die aanvangt met de voorjaarsnota en de jaarbegroting. De Begroting 2023 is op 24 november 2022 door het Algemeen bestuur vastgesteld.

	Over de uitvoering van de begroting wordt het bestuur nu tussentijds op de hoogte gebracht met de 4-maandsbestuursrapportage januari – april 2023. De jaarstukken zijn het sluitstuk met de eindverantwoording over het boekjaar 2023. *b. het waterbeheerprogramma?* Het beleid uit het waterbeheerprogramma 2022-2027 is opgenomen in de Begroting 2023.
2.2 Bestuurlijke thema's	De uitwerking van het Bestuursakkoord 2019-2023 heeft zijn beslag gekregen in de Begroting 2023. In de 4-maands Bestuursrapportage januari – april 2023 wordt verslag gedaan over de voortgang. Het financieel jaarresultaat wordt bij de jaarrekening van 2023 verwerkt volgens de Nota Financieel beleid (BBV16.0152, geëvalueerd in 2020 BBV20.0144).
2.3 Effectsturing ERAm	In overeenstemming met de regelgeving is de begroting en bestuursrapportage opgesteld naar Programma's/Effecten, Resultaten, Activiteiten. Voor 2023 komen de Effecten grotendeels overeen met de thema's die opgenomen zijn in de landelijke benchmark 'Waterschapsspiegel'.
2.4 Rol en verantwoordelijkheid AGV	In de Begroting 2023 heeft het Algemeen bestuur de kaders gesteld voor het lopend jaar. Via de bestuursrapportage doet het Dagelijks bestuur verslag over de beleidsuitvoering.
2.5 Informeren bestuur	Het bestuur wordt over de uitvoering van het beleid/Begroting 2023 geïnformeerd via de voorjaarnota, de 4-maandsrapportage (onderdeel van de VJN) en de 9-maandsbestuursrapportage 2023.

3. OMGEVING

3.1 Stakeholderanalyse externe belangen en participatieplan	De 4-maandsbestuursrapportage geeft inzicht de beleidsuitvoering van de Begroting 2023.
3.2 Stakeholderanalyse belangen binnen de organisatie	Alle afdelingen binnen Waternet zijn betrokken bij het samenstellen van de bestuursrapportage.
3.3 Publiciteit en communicatie	Direct na vaststelling van de bestuursrapportage wordt deze gepubliceerd op de website van AGV.

4. JURIDISCHE KADERS

4.1 Wettelijke taken en/of juridische verplichtingen	n.v.t.
4.2 Bevoegdheid besluit	Het Dagelijks bestuur biedt jaarlijks het Algemeen bestuur via de bestuursrapportages inzicht in de beleidsuitvoering van de begroting.
4.3 Ter inzagelegging	N.v.t. voor de bestuursrapportages.

5. RISICO'S EN BEHEERMAATREGELEN

Risico 1	De tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing bedraagt per 1 januari 2023 nihil en de algemene reserve zuiveringsheffing € 2,7 miljoen negatief. Dit is het gevolg van het negatieve rekeningresultaat 2022 waarbij een onttrekking uit de reserves noodzakelijk was. Door de stand van de reserves van de zuiveringsheffing kunnen deze niet worden ingezet om een tegenvallende resultaat 2023 op te vangen. Ook is de inzet om de tarieven 2024 te kunnen dempen niet mogelijk.
Beheermaatregel 1	Bij het opstellen van de jaarrekening 2022 is aan het bestuur gemeld dat tariefegalisatiereserve zuiveringsheffing nihil is en dat de algemene reserve zuiveringsheffing een negatieve stand heeft bereikt. Het Dagelijks bestuur heeft besparingsmogelijkheden gevonden. De besparingen worden

verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2023. Er is een mogelijkheid dat individuele posten die onderdeel uitmaken van de overschrijding van de exploitatiekosten (totaal circa € 16 miljoen) naar beneden worden bijgesteld als gevolg van de gevonden besparingen.

6. FINANCIELE KADERS

6.1 Kostenraming

Exploitatieresultaat

Het verwachte exploitatieresultaat 2023 zal op basis van de huidige inzichten circa € 18,4 miljoen nadeliger uitkomen dan begroot.
De exploitatiekosten vallen naar verwachting € 15,7 miljoen hoger uit dan begroot en de belasting-opbrengsten zijn naar verwachting € 2,7 miljoen lager dan begroot.

Exploitatiekosten

De kostenstijging wordt voornamelijk veroorzaakt door autonome ontwikkelingen. Onder andere:

- Prijsstijging slibverwerking € 1,7 miljoen;
- Prijsstijging elektriciteit € 2,7 miljoen;
- Prijsstijging chemicaliën € 1 miljoen;
- Bijdrage aan het HWBP € 1,3 miljoen;
- Effect Cao-stijging € 2,4 miljoen;
- Rentelasten kasgeldlening € 4,5 miljoen.

Belastingopbrengsten

De lagere belastingopbrengsten dan begroot heeft voornamelijk te maken met lagere opbrengsten bij de zuiveringsheffing categorie bedrijven. Geconstateerd is dat voor wat betreft bedrijven sinds 2020 sprake is van een achterblijvende opbrengst.

Dashboard

Naar verwachting komen 13 van de 18 doelstellingen voor 2023 op of boven de norm uit.
De afwijkingen zijn:

<u>De regionale keringen voldoen aan de geldende norm</u>

De norm bedraagt 89% de prognose komt uit op 83%. Er is door de provincie ingestemd met het verzoek van het waterschap om de uitvoering van de maatregelen in het Uitvoeringsprogramma regionale waterkeringen te verlengen tot en met 2027.
Voor de keringen die op dit moment niet voldoen aan die norm zijn – in overleg met de provincie- maatregelen getroffen om te zorgen dat de waterveiligheid gegarandeerd blijft. Daar waar mogelijk zijn lage plekken tijdelijk opgehoogd vooruitlopend op de definitieve dijkversterking.
Daar waar dat niet mogelijk is zijn we met de crisisorganisatie daarop voorbereid mocht er zich een hoogwatersituatie voordoen. Zo zijn er altijd zandzakken beschikbaar voor noodsituaties.

<u>Watergangen waarvan de waterpeilen zich bevinden binnen de marges vigerend peilbesluit</u>

De norm 95% wordt naar verwachting niet gehaald (prognose 91%). De belangrijkste oorzaak is dat diverse peilbesluiten niet actueel zijn. In de praktijk kan hierdoor het voorgeschreven peil niet worden gehaald. Er zijn diverse acties ingezet om peilbesluiten te actualiseren.

<u>Jaarlijks per december staat maximaal 2,5% open van het bedrag aan opgelegde en vervallen aanslagen in het voorgaande jaar</u>

Het verwachte percentage openstaande posten bedraagt 7% (norm 2,5%). Tot en met februari 2023 zijn de herinneringen verstuurd over de opleggingen in jaar 2022. De verwachting is dat de

aanmaningen vanaf eind maart worden verstuurd. Dit heeft effect op het openstaand vervallen saldo en daarmee daalt het percentage openstaande verder.

Reductie verbruik primaire grondstoffen t.o.v. 2020
De benoemde KPI is te 'hoog over' voor het Programma Circulair. Het is niet logisch (noch doenlijk) om het per kwartaal te monitoren. Het PCE heeft in 2020 een nulmeting gedaan voor de MKI, waarbij is toegezegd om elke twee jaar te monitoren. Norm 7% (prognose 0%).

Investeringen
Het verwachte investeringsniveau komt uit op 86% (norm 85%). De realisatie in 2021 en 2022 was 51% respectievelijk 52%.

Waterveiligheid
Begroot € 24,3 miljoen, prognose € 24,3 miljoen (verwachte uitgaven zijn conform de jaarschijf).

Geen afwijkingen

Voldoende water
Begroot € 24,7 miljoen, prognose € 20,7 miljoen (verwachte uitgaven zijn € 4 miljoen lager dan de jaarschijf).

Programma Technische Assets
Op basis van het verwachte het uitgavenpatroon en calculaties op basis van de Standaardsystematiek voor Kostenramingen (SSK) zijn de prognoses in het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) met betrekking tot de Technische Assets naar beneden bijgesteld.

Gezond water
Begroot € 5,5 miljoen, prognose € 5,7 miljoen (verwachte uitgaven zijn € 0,2 miljoen hoger dan de jaarschijf).

Saneren waterbodems
Er wordt gewerkt aan de voorbereiding van drie saneringslocaties. Een vierde saneringslocatie is door het Algemeen bestuur in januari 2023 aan het programma toegevoegd; sanering Amstel nabij Cindu.

Gezuiverd afvalwater
Begroot € 45,1 miljoen, prognose € 35,4 miljoen (verwachte uitgaven zijn € 9,7 miljoen lager dan de jaarschijf).

RWZI Amstelveen extra zuiveringsstap (voorbereiding)
Door lagere voorbereidingskosten wordt een lagere besteding verwacht. Begroot is € 2,2 miljoen en de verwachte uitgaven bedragen € 0,8 miljoen. De 4-maandsprognose is hierdoor € 1,4 miljoen lager dan begroot.

Vervangingsinvesteringen zuiveringen
Voor de instandhouding van de elektromechanische installaties op de zuiveringen zijn jaarlijks cyclische vervangingen noodzakelijk. Door onder andere de PA-vervanging op RWZI Amsterdam-West zijn de overige vervangingen naar achteren verschoven. Begroot is € 10,2 miljoen en de verwachte uitgaven bedragen € 7,5 miljoen. De 4-maandsprognose is hierdoor € 2,7 miljoen lager dan begroot.

Civiele herstel maatregelen uit inspecties
De afgelopen jaren zijn inspecties uitgevoerd. Uit de bijbehorende inspectierapporten blijkt dat diverse civiele assets hersteld moeten worden. Deze herstelmaatregelen worden ingepland en uitgevoerd vanuit het meerjarenprogramma Vervangingen & Optimalisaties. Er zal geen apart krediet worden aangevraagd. Begroot is € 1,5 miljoen en de verwachte uitgaven bedragen € 0,0 miljoen. De 4-maandsprognose is hierdoor € 1,5 miljoen lager dan begroot.

Aanpassen nood- en oogdouches/gasveiligheid
Door capaciteitsproblemen in de voorbereiding is er vertraging opgelopen. De huidige oog- en nooddouches voldoen niet aan de verscherpte wet- en regelgeving. Daarnaast zijn verbeteringen noodzakelijk in de gasveiligheid op RWZI'S Amsterdam-West en Horstermeer om aan de Europese ATEX -richtlijnen, ofwel gasveiligheidsrichtlijnen, te voldoen. Begroot is € 2,8 miljoen en de verwachte uitgaven bedragen € 0,7 miljoen. De 4-maandsprognose is hierdoor € 2,1 miljoen lager dan begroot. Op dit moment werken de douches nog, maar ze zitten aan het einde van de levensduur.

Cultuurhistorie en recreatie

Begroot € 1,1 miljoen, prognose € 0,7 (verwachte uitgaven zijn € 0,4 miljoen lager dan de jaarschijf).

Brugbediening op afstand
Door het uitgebruik nemen van de centrale kunnen de bruggen niet meer op de centrale van Amsterdam worden aangesloten. De bediening van de bruggen en sluizen zal met de hand plaatsvinden. Begroot is € 0,4 miljoen en de verwachte uitgaven nihil.